

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Práce s textem, čtení s porozuměním

autor: Mgr. Dana Stoulilová

informační zdroj: Martina Drijverová, **České pověsti pro malé děti**

České pověsti pro malé děti

Martina Drijverová + Dagmar Ježková

Kniha je vybrána podle několika základních hledisek (požadavků) pro práci s textem u dětí s SPU:

- typ a velikost písma odpovídá jejich čtenářské dovednosti a schopnosti
- jednotlivé kapitoly jsou přiměřeně dlouhé
- obsahují stylisticky nenáročné věty
- články jsou obsahově uzavřené (dítě nepracuje s textem vytrženým z kontextu a lépe může sledovat dějovou linii)

Jednotlivé pracovní listy mají *vždy čtyři* základní úkoly:

1. Sleduje nácvik orientace v textu, žák pouze doplní chybějící slova do věty – tedy má tištěný vzor. Pasivně opisuje. Vyhledávat věty lze z počátku i společně.
2. Slouží k nácviku čtení s porozuměním. Obsahuje otázky, které jsou položeny tak, aby přesné znění odpovědi bylo možné najít v textu a opsat (přepsat) je. Umožňují jednoslovné vyjádření odpovědi.
Až později žáci získají dovednost odpovědět vlastními slovy.
3. Napomáhá nácviku orientace v textu a zároveň zajišťuje reedukační funkci těchto aktivit. Zlepšuje oční pohyby, schopnost sledovat řádek, linku, pravolevou orientaci, uvědomění členění textu na slova, věty...
Tuto činnost lze provádět i společně formou soutěží, kdo slova nejrychleji najde...
4. Podporuje multisenzoriální přístup, kde je snahou při reedukaci zapojit, co nejvíce smyslů (sluch, zrak) i motoriku (pohyb).
Krátké slabiky žáci vytleskávají, dlouhé znázorňují pohybem ruky odshora dolů, tím si uvědomují psaní diakritických znamének – čárky.
Může být zařazena fonemická sluchová analýza - vyslovení jednotlivých hlásek, tzv. „robotí řeč“ (dítě mluví jako robot po jednotlivých hláskách).

Zkušenější žáci mohou svoji práci samostatně kontrolovat pomocí listu B, který obsahuje správné odpovědi. U úkolů č. 2 předpokládané odpovědi - mohou se trochu lišit s ohledem na míru schopnosti dítěte vyjadřovat se.

Náročnost úkolů je zvyšována postupně. Zadání se však nemění, protože dovednost plnit úkoly se získává jejich opakováním. Mění se obsah a náročnost, forma je zachována.

Autorem materiálu je Mgr. Dana Stoulilová,

Základní škola Dobříš, Komenského nám. 35, okres Příbram.

Dostupné z portálu www.1zsdobrisprojekt.cz financovaného z EFS a státního rozpočtu ČR

Praotec Čech A

Doplň věty z článku:

Ale dobře jim tam

Co chvíli cizí muži někoho

Měli bychom odejít a vyhledat si

Vyhledej na straně 3 správné odpovědi:

Jak se jmenovali dva bratři od řeky Visly?

Jak seděla hora uprostřed luk?

Kdo se vzbudil ráno první?

Jak té báječné zemi začali říkat?

Napiš, které slovo je na straně 3

poslední ve 2. řádku

předposlední v předposledním řádku

páté ve 4. řádku zdola

první v pátém řádku

U nalezených slov vytleskej slabiky krátké a u dlouhých naznač čárku rukou.

Pak je říkej (čti) a správně použij bzučák.

Řekni slova po jednotlivých hláskách jako robot.

Praotec Čech B

Doplň věty z článku:

Ale dobře jim tam *nebylo*.

Co chvíli cizí muži někoho *přepadli a zabili*.

Měli bychom odejít a vyhledat si *novou zemi*.

Vyhledej na straně 3 správné odpovědi:

Jak se jmenovali dva bratři od řeky Visly? *Čech a Lech*

Jak seděla hora uprostřed luk? *jako kulatý bochánek, či jako dnem vzhůru obrácená mísa*

Kdo se vzbudil ráno první? *Čech*

Jak té báječné zemi začali říkat? *Čechy*

Napiš, které slovo je na straně 3

poslední ve 2. řádku - *Čecha*

předposlední v předposledním řádku - *první*

páté ve 4. řádku zdola - *stmívá*

první v pátém řádku - *bojovné*

Silný Bivoj A

Doplň věty z článku:

Měl tři dcery:

O té se těžko

Nápadníci se za Libuší

Vyhledej na straně 5 správné odpovědi:

Jak se jmenovaly Krokovy dcery?

Jakého chtěla Kazi manžela?

Kdo se objevil v okolí Vyšehradu?

Napiš, které slovo je na straně 5

poslední ve 2. řádku

první v předposledním řádku

páté ve 4. řádku zdola

první v šestém řádku

U nalezených slov vytleskej slabiky krátké a u dlouhých naznač čárku rukou.

Pak je říkej (čti) a správně použij bzučák.

Řekni slova po jednotlivých hláskách jako robot.

Silný Bivoj B

Doplň věty z článku:

Měl tři dcery: *Kazi, Tetu, Libuši*.

O té se těžko *dá něco říci*.

Nápadníci se za ní ani za Libuší *moc nehrnuli*.

Vyhledej na straně 5 správné odpovědi:

Jak se jmenovaly Krokovy dcery? *Kazi, Teta, Libuše*

Jakého chtěla Kazi manžela? *hezkého, statečného, ale taky chytrého*

Kdo se objevil v okolí Vyšehradu? *divoký kanec*

Napiš, které slovo je na straně 5

poslední ve 2. řádku - *Krok*

první v předposledním řádku - *vévodského*

páté ve 4. řádku zdola - *starosti*

první v šestém řádku - *převzít*

Libuše a Přemysl A

Doplň věty z článku:

Kněžna Libuše převzala vládu

A to město se bude jmenovat

Ale i v dobrých časech není

Vyhledej na straně 8 správné odpovědi:

Co všechno uměla kněžna Libuše?

.....

Jakou větu řekla kněžna, když si vyšla k řece Vltavě?

.....

Co začali lidé dělat, aby kněžně postavili hrad?

.....

Napiš, které slovo je na straně 8

třetí ve 2. řádku

poslední v předposledním řádku

druhé ve 4. řádku zdola

druhé v 5. řádku

U nalezených slov vytleskej slabiky krátké a u dlouhých naznač čárku rukou. Pak je říkej (čti) a správně použij bzučák.

Řekni slova po jednotlivých hláskách jako robot.

Libuše a Přemysl B

Doplň věty z článku:

Kněžna Libuše převzala vládu *po svém otci*.

A to město se bude jmenovat *Praha*.

Ale i v dobrých časech není *nouze o spory*.

Vyhledej na straně 8 správné odpovědi:

Co všechno uměla kněžna Libuše? *Uměla věštit, předpovídat, co se stane.*

Jakou větu řekla kněžna, když si vyšla k řece Vltavě? *Vidím město veliké, jeho sláva se bude hvězd dotýkat.*

Co začali lidé dělat, aby kněžně postavili hrad? *Poráželi stromy, osekávali z nich větve a loupali kůru.*

Napiš, které slovo je na straně 8

třetí ve 2. řádku - *svém*

poslední v předposledním řádku - *prvnímu*

druhé ve 4. řádku zdola - *Libuší*

druhé v 5. řádku - *rozhlédla*

Bruncvík A

Doplň věty z článku:

Prožil neuvěřitelná

Nic k jídlu, nic k pití,

Náhle uslyšel

Vyhledej na straně 11 správné odpovědi:

Jaký muž byl kníže Bruncvík?

Co uviděl Bruncvík na nejvyšším vrcholku hor?

Do čeho vlezl kníže Bruncvík?

Napiš, které slovo je na straně 11

předposlední v 2. řádku

poslední v 5. řádku

v posledním řádku šesté

poslední ve 4. řádku od zdola

U nalezených slov vytleskej slabiky krátké a u dlouhých naznač čárku rukou.

Pak je říkej (čti) a správně použij bzučák.

Řekni slova po jednotlivých hláskách jako robot.

Bruncvík B

Doplň věty z článku:

Prožil neuvěřitelná *dobrodružství*.

Nic k jídlu, nic k pití, *jen písek a skály*.

Náhle uslyšel *strašlivý řev*.

Vyhledej na straně 11 správné odpovědi:

Jaký muž byl kníže Bruncvík? *odvážný a chytrý*

Co uviděl Bruncvík na nejvyšším vrcholku hor? *obrovské hnízdo*

Do čeho vlezl kníže Bruncvík? *do kůže jakéhosi zvířete*

Napiš, které slovo je na straně 11

předposlední v druhém řádku - *chytrý*

poslední v 5. řádku - *vyprávět*

v posledním řádku šesté – *spravedlivé*

poslední ve 4. řádku odzdola - *divoký*

Král Ječmínek A

Doplň věty z článku:

Hudba hraje, jí se a jí,

A tak začal objíždět

Nestaral se

Vyhledej na straně 14 správné odpovědi:

Na kterém hradě vládl král, co rád hodoval?

Co začal král objíždět?

Co krále zajímalo?

Napiš, které slovo je na straně 14

třetí ve 3. řádku

předposlední v posledním řádku

poslední v 5. řádku

poslední v předposledním řádku

U nalezených slov vytleskej slabiky krátké a u dlouhých naznač čárku rukou.

Pak je říkej (čti) a správně použij bzučák.

Řekni slova po jednotlivých hláskách jako robot.

Král Ječmínek B

Doplň věty z článku:

Hudba hraje, jí se a jí, *víno teče proudem.*

A tak začal objíždět *hrady a zámky.*

Nestaral se *o zemi ani o poddané.*

Vyhledej na straně 14 správné odpovědi:

Na kterém hradě vládl král, co rád hodoval? *Chropyně*

Co začal král objíždět? *hrady a zámky*

Co krále zajímalo? *jen jídlo a pití*

Napiš, které slovo je na straně 14

třetí ve 3. řádku – *veselé*

předposlední v posledním řádku – *husího*

poslední v 5. řádku – *překonávají*

poslední v předposledním řádku - *bída*

Karlův most A

Doplň věty z článku:

I královské město Praha vypadalo

Ty že téměř celé

A hned dal kreslit plány, jak by

Vyhledej na straně 17 správné odpovědi:

Jaký byl Karel IV. panovník?

Jak vypadalo královské město Praha?

Jak se říkalo novým hradbám?

Napiš, které slovo je na straně 17

poslední v 2. řádku

první v 7. řádku

první v 7. řádku odzdoła

čtvrté v 9. řádku

U nalezených slov vytleskej slabiky krátké a u dlouhých naznač čárku rukou.

Pak je říkej (čti) a správně použij bzučák.

Řekni slova po jednotlivých hláskách jako robot.

Karlův most B

Doplň věty z článku:

I královské město Praha vypadalo *neupraveně a nepěkně*.

Ty že téměř celé *město zničí*.

A hned dal kreslit plány, jak by *nové město mělo vypadat*.

Vyhledej na straně 17 správné odpovědi:

Jaký byl Karel IV. panovník? *moudrý a spravedlivý*

Jak vypadalo královské město Praha? *neupraveně a nepěkně*

Jak se říkalo novým hradbám? *Hladová zeď*

Napiš, které slovo je na straně 17

poslední v 2. řádku - *panovník*

první v 7. řádku - *povodeň*

první v 6. řádku odzdola – *stavitelům*

čtvrté v 9. řádku - *upravím*

Kouzelník Žito A

Doplň věty z článku:

Bavil se svými kouzly

A Žito nikdy nezaváhal a

A hned dal Žito zavolat, ať

Vyhledej na straně 20 správné odpovědi:

Kdo táhl vůz, na němž přijížděl Žito za panovníkem?

.....

Co vyčaroval Žito z obyčejné otepi slámy?

Odkud přijel vévoda k českému dvoru?

Napiš, které slovo je na straně 20

předposlední ve 4. řádku

hned za slovem *předhonili*

hned před slovem *kohouti*

šesté v 6. řádku odzdola

U nalezených slov vytleskej slabiky krátké a u dlouhých naznač čárku rukou.

Pak je říkej (čti) a správně použij bzučák.

Řekni slova po jednotlivých hláskách jako robot.

Kouzelník Žito B

Doplň věty z článku:

Bavil se svými kouzly *den co den*.

A Žito nikdy nezaváhal a *každé přání splnil*.

A hned dal Žita zavolat, ať *ukáže, co dovede*.

Vyhledej na straně 20 správné odpovědi:

Kdo táhl vůz, na němž přijížděl Žito za panovníkem? *dva černí kohouti*

Co vyčaroval Žito z obyčejné otepi slámy? *zvířátko*

Odkud přijel vévoda k českému dvoru? *z Bavorska*

Napiš, které slovo je na straně 20

předposlední ve 4. řádku – *černými*

hned za slovem *předhonili* – *každého*

hned před slovem *kohouti* - *černými*

šesté v 6. řádku od zdola - *podívali*

Blaničtí rytíři A

Doplň věty z článku:

Odvážní bojovníci se

Jednomu po druhém

Všude kolem

Vyhledej na straně 23 správné odpovědi:

Na které hoře se odehrála velká bitva?

V jakých brněních padali rytíři z koní?

Co dělají rytíři v hoře?

Napiš, které slovo je na straně 25

předposlední v 7. řádku odzdola

poslední v 1. řádku

hned před slovem *pasáček*

hned za slovem *statečné*

U nalezených slov vytleskej slabiky krátké a u dlouhých naznač čárku rukou.

Pak je říkej (čti) a správně použij bzučák.

Řekni slova po jednotlivých hláskách jako robot.

Blaničtí rytíři B

Doplň věty z článku:

Odvážní bojovníci se *nechtěli nepřátelům vzdát*.

Jednomu po druhém *vyklouzl z ruky meč*.

Všude kolem *jen holá zem*.

Vyhledej na straně 23 správné odpovědi:

Na které hoře se odehrála velká bitva? *Blaník*

V jakých brněních padali rytíři z koní? *Třpytivých*

Co dělají rytíři v hoře? – *spí a čekají, až přijde jejich chvíle*

Napiš, které slovo je na straně 25

předposlední v 7. řádku od zdola - *vyjíždějí*

poslední v 1. řádku – *Blanické*

hned před slovem *pasáček* – *když, vyprávěl*

hned za slovem *statečné* - *bojovníky*

Faustův dům A

Doplň věty z článku:

To proto, že

Pak vás čert

Bydlení zadarmo, tomu

Vyhledej správné odpovědi:

Kde se nacházel dům kouzelníka Fausta?

Jaká byla miska, na které se každé ráno objevil stříbrný peníz?

.....

Co spatřili ve stropě jeho kamarádi?

Napiš, které slovo je na straně 28

poslední v 5. řádku

hned za slovem *sametu*.....

hned před slovem *zaklínadlo*

čtvrté v 10. řádku odzdola

U nalezených slov vytleskej slabiky krátké a u dlouhých naznač čárku rukou.

Pak je říkej (čti) a správně použij bzučák.

Řekni slova po jednotlivých hláskách jako robot.

Faustův dům B

Doplň věty z článku:

To proto, že *sloužil čert*.

Pak vás čert *odnese do pekla*.

Bydlení zadarmo, tomu *nemohl odolát*.

Vyhledej správné odpovědi:

Kde se nacházel dům kouzelníka Fausta? – *v Praze na Karlově náměstí*

Jaká byla miska, na které se každé ráno objevil stříbrný peníz? – *černá*

Co spatřili ve stropě jeho kamarádi? – *černou díru*

Napiš, které slovo je na straně 28

poslední v 5. řádku - *stříbrný*

hned za slovem *sametu* - *takhle*

hned před slovem *zaklínadlo* - *správné*

čtvrté v 10. řádku odzdola - *bohatství*

Dalibor A

Doplň věty z článku:

Na jeho panství

S tímhle nápadem

Kdo teď bude

Vyhledej správné odpovědi:

Kdo byl Daliborův soused?

Kam se rozhodl rytíř Adam jít zjednat pořádek?

Koho si Dalibor ochočil ve vězení?

Napiš, které slovo je na straně 31

šestnácté

jedenácté od konce

hned za slovem *ryby*

hned před slovem *města*

U nalezených slov vytleskej slabiky krátké a u dlouhých naznač čárku rukou.

Pak je říkej (čti) a správně použij bzučák.

Řekni slova po jednotlivých hláskách jako robot.

Dalibor B

Doplň věty z článku:

Na jeho panství *lidé žili spokojeně*

S tímhle nápadem *ostatní souhlasili*.

Kdo teď bude *orat, sít, pást koně*?

Vyhledej správné odpovědi:

Kdo byl Daliborův soused? – *rytíř Adam*

Kam se rozhodl rytíř Adam jít zjednat pořádek? – *za soudci do královského města*

Koho si Dalibor ochočil ve vězení? – *pár myšek*

Napiš, které slovo je na straně 31

šestnácté - *nezůstal*

jedenácté od konce – *zavřený*

hned za slovem ryby – *vždyť*

hned před slovem *města* - *královského*